

13.05.2022- 30 ROCZNICA ŚMIERCI WANDY RUTKIEWICZ



(1943-1992)

## **Krótką notatka o WANDZIE RUTKIEWICZ**

Wanda Rutkiewicz to jedna z najwybitniejszych himalaistek wszech czasów. Pierwsza kobieta na świecie, która zdobyła szczyt K2, uznawany za najtrudniejszą górę świata. Zdobywczyni Mount Everestu – najwyższego szczytu na Ziemi – jako pierwsza Polka i Europejka. Zgodnie z postanowieniem Sejmu, 2022 roku został uznany rokiem Wandy Rutkiewicz.

Wanda Rutkiewicz urodziła się 4 lutego w Pługianach na Litwie, a zginęła 13 maja 1992 roku. Wybitna polska himalaista i alpinistka. Jej ojcem był inżynier Zbigniew Błaszkiwicz, matką Maria z Pietkunów, siostrą Janina Rutkiewicz, a braćmi Michał i Jurek Rutkiewicz.

Po zakończeniu II wojny światowej Wanda Rutkiewicz wraz z rodziną zamieszkała jako repatriantka w Łańcucie, a następnie przeniosła się do Wrocławia. Ukończyła II Liceum Ogólnokształcące we Wrocławiu, gdzie zdała maturę. Następnie podjęła studia na Politechnice Wrocławskiej, gdzie zdobyła tytuł inżyniera na kierunku elektronicznym. Po ukończeniu studiów rozpoczęła pracę w Instytucie Automatyki Systemów Energetycznych. Następnie przeprowadziła się do Warszawy, gdzie podjęła zatrudnienie w Instytucie maszyn Matematycznych.

Była dwukrotnie zamężna – w 1970 roku wyszła za mąż za Wojciecha Rutkiewicza (taternika i syna ówczesnego ministra zdrowia Jana Rutkiewicza), z którym wzięła rozwód w 1973 roku. Jej drugim mężem był austriacki alpinista i lekarz Helmut Scharfetter. Poznali się w trakcie obozu wspinaczkowego jeszcze w latach 60., a w 1981 roku Wanda Rutkiewicz została jego pacjentką, po tym jak złamała udo na skutek upadku podczas zejścia z Elbrusu. Zostali małżeństwem w 1982 roku. Rutkiewicz ze swoim drugim mężem rozwiodła się również po trzech latach.

Wanda Rutkiewicz w młodości była dobrze zapowiadającą się siatkarką. Występowała jako atakująca w pierwszoligowej drużynie AZS Wrocław, a także w juniorskiej reprezentacji Polski, której była kapitanem. W latach 70. zdobyła licencję kierowcy rajdowego. Swoją przygodę ze wspinaczką górską rozpoczynała na Ślęży nieopodal Wrocławia oraz w Rudawach Janowickich. W 1962 roku ukończyła kurs taternicki. Była członkinią Klubu Wysokogórskiego we Wrocławiu, wrocławskiej Sekcji Grotołazów oraz Klubu Wysokogórskiego w Warszawie.

Rutkiewicz sprawiała wrażenie delikatnej, cichej i nieśmiałej kobiety. Była jednak osobą bardzo ambitną, nieustępliwą, samodzielną, upartą oraz niebojącą się wyrażać własnego zdania.

Na ukształtowanie się jej osobowości w pewnym stopniu mogły mieć wpływ traumatyczne doświadczenia z przeszłości – jej brat zmarł na skutek wybuchu miny, a ojciec został zamordowany przez pijanych lokatorów, którym wynajmował pokój w Łańcucie. 24 lipca 1990 roku tragicznie zmarł jej ówczesny partner Kurt Lyncke, który spadł w przepaść podczas wyprawy na Broad Peak. Po tym wydarzeniu na pewien czas alpinistka znenawidziła góry. Potwierdzeniem nieustępliwego charakteru Wandy Rutkiewicz było m.in. wyruszenie na Bont Black z anemią i zestawem zastrzyków z żelazem, a także przejście o kulach do jednej z baz podczas wyprawy na K2.

**Wanda Rutkiewicz zdobyła Mount Everest 16 października 1978 roku. Co ciekawe tego samego dnia cała Polska emocjonowała się wyborem Karola Wojtyły na papieża.** W 1979 roku spotkali się podczas pielgrzymki Jana Pawła II do Polski. Usłyszała wtedy od niego następujące słowa: „Dobry Bóg tak chciał, że tego samego dnia weszliśmy tak wysoko”. Polska himalaistka pisała również artykuły do prasy, a także była autorką książek i filmów o tematyce alpinistycznej, w tym:

- „Nanga Parbat 85”,
- „Requiem”,
- „Gdybyś przyszedł pod tę ścianę”,
- „Ludzie na Baltoro”,
- „Kobiety śniegu”,
- „Na jednej linii”,
- „Zdobycie Gasherbrumów”.

W 1979 roku Wanda Rutkiewicz została wyróżniona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Osiągnięcia Wandy Rutkiewicz

Wanda Rutkiewicz jest zdobywczynią ośmiu z wszystkich czternastu szczytów o wysokości powyżej 8000 metrów:

- K2,
- Mount Everest,
- Nanga Parbat,
- Annapurna,

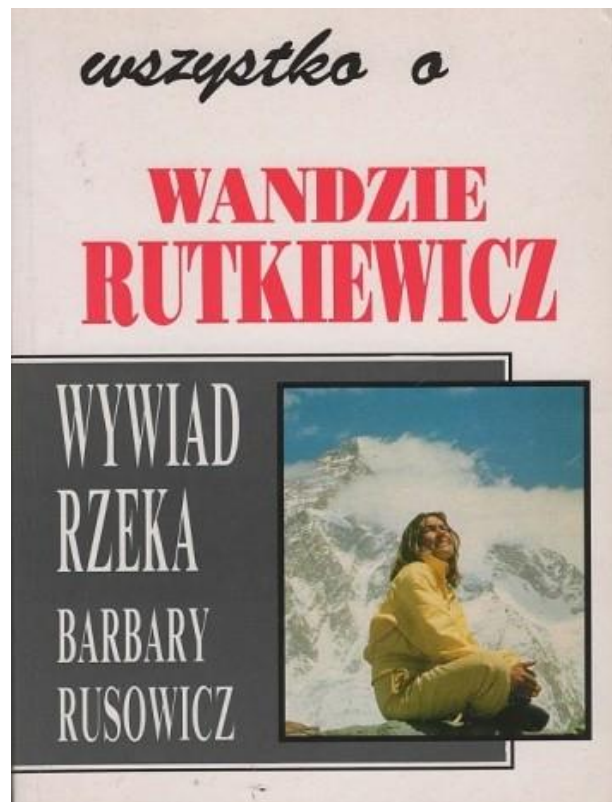
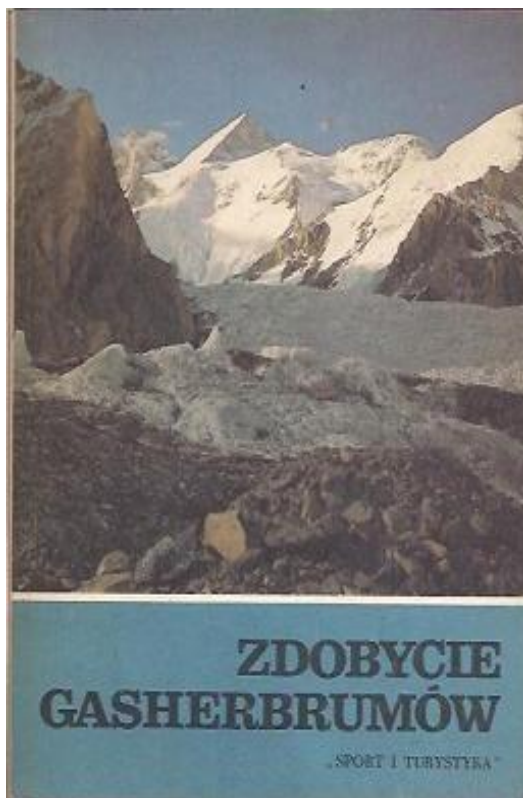
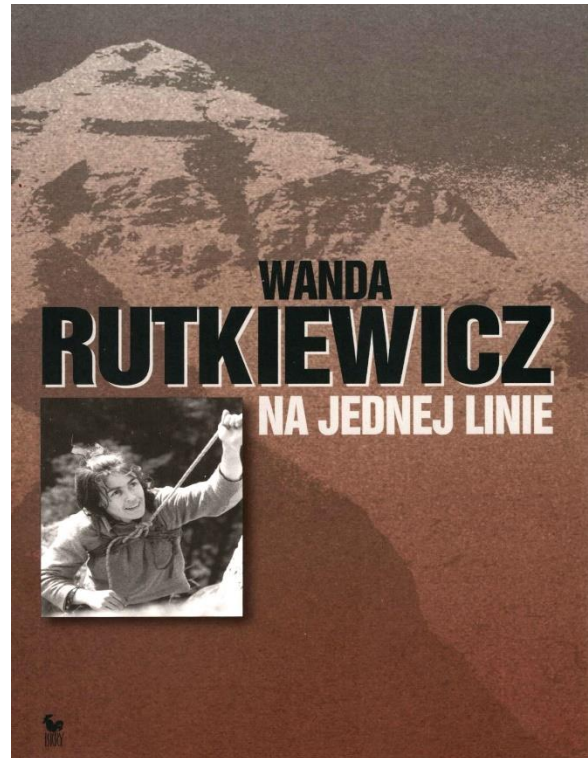
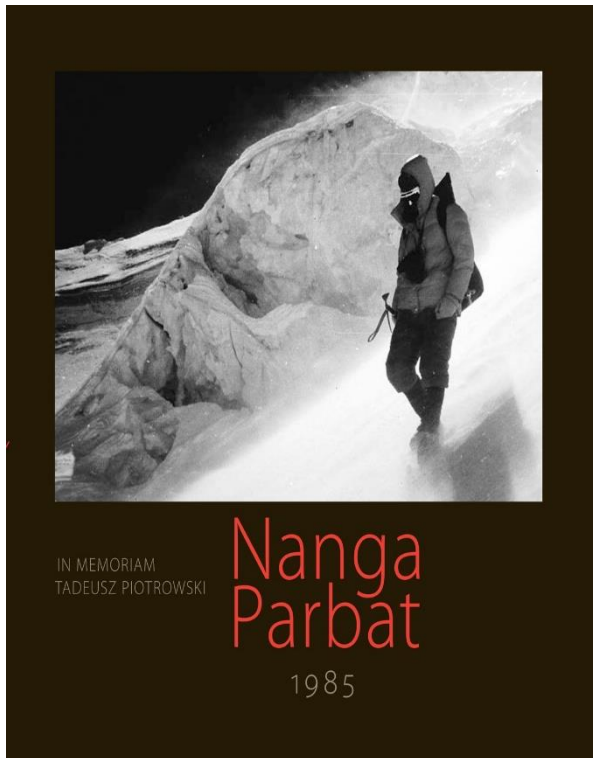
- Czo Oju,
- Gaszerbrum I,
- Gaszerbrum II,
- Sziszapangma.
- W 1990 roku Wanda Rutkiewicz postanowiła zdobyć Karakorum i Koronę Himalajów. Chciała w ten sposób zostać trzecim himalaistą na świecie, który zdołał podjąć takiemu zadaniu – wcześniej dokonali tego Reinhold Andreas Messner i Jerzy Kukuczka. Postawiła sobie za cel, aby na brakujące osiem szczytów wspiąć się w ciągu kilkunastu miesięcy. Niestety nie dopięła swego, ponieważ poległa na stokach Kanczendzongi (8200 m n.p.m.) na podszczytowych polach śnieżnych.
- Wanda Rutkiewicz wyruszyła 1 maja o godzinie 3:30 wspólnie z Meksykaninem Carlosem Carsolio z obozu czwartego na wysokości 7950 metrów n.p.m. Wspólnie z nim zdobyła szczyt Sziszapangma, a następnie podjęła próbę wejścia na **Kanczendzongę**. Carsolio szedł znacznie szybciej od mającej problemy ze zdrowiem Polki i po kilkunastu godzinach zdołał zdobyć szczyt. Spotkał się z Rutkiewicz w drodze powrotnej około 20:00 na wysokości 8200 m n.p.m.
- Himalaistka mimo utraty sił, bólu brzucha, wymiotów, braku żywności, śpiwora i namiotu nie zamierzała zawracać. Planowała przenocować w jamie śnieżnej, a kolejnego dnia rozpocząć samotnie atak szczytowy. Było to jednak ekstremalnie trudnym zadaniem, zwłaszcza z uwagi na niekorzystne warunki – głęboki śnieg i silny wiatr, osłabienie i problemy zdrowotne. Wanda Rutkiewicz została uznana za zaginioną 13 maja 1992 roku, a za zmarłą w 1996 roku. Jej ciało nigdy nie zostało odnalezione.

Źródło:

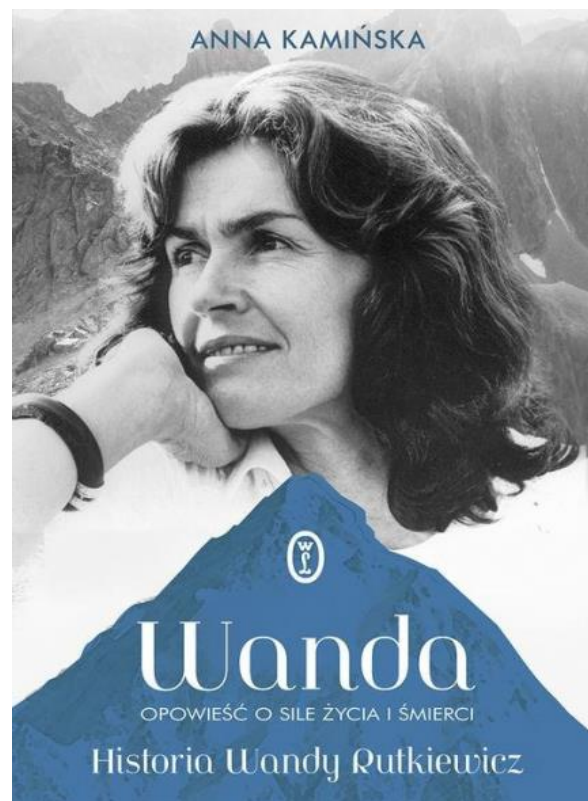
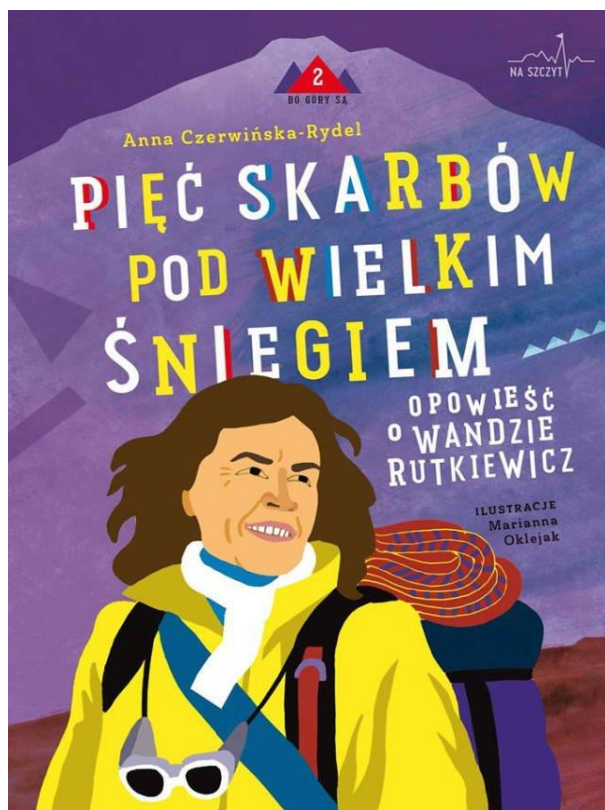
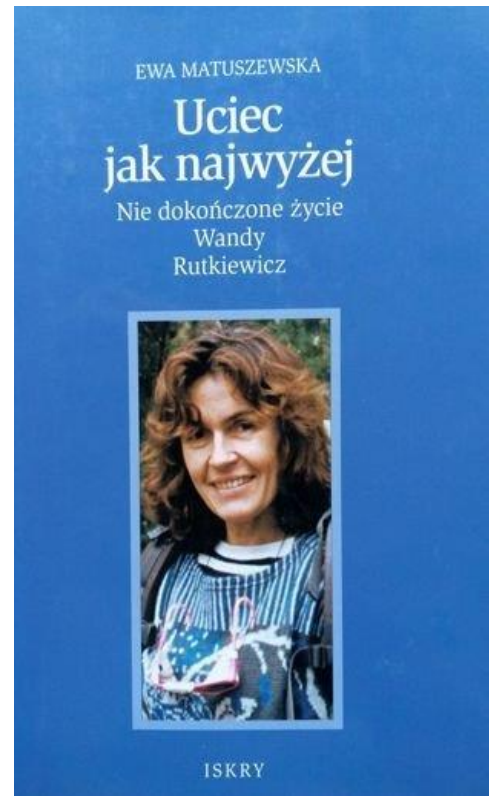
<https://www.national-geographic.pl/artukul/wanda-rutkiewicz-kim-byla-najwybitniejsza-polska-alpinistka>



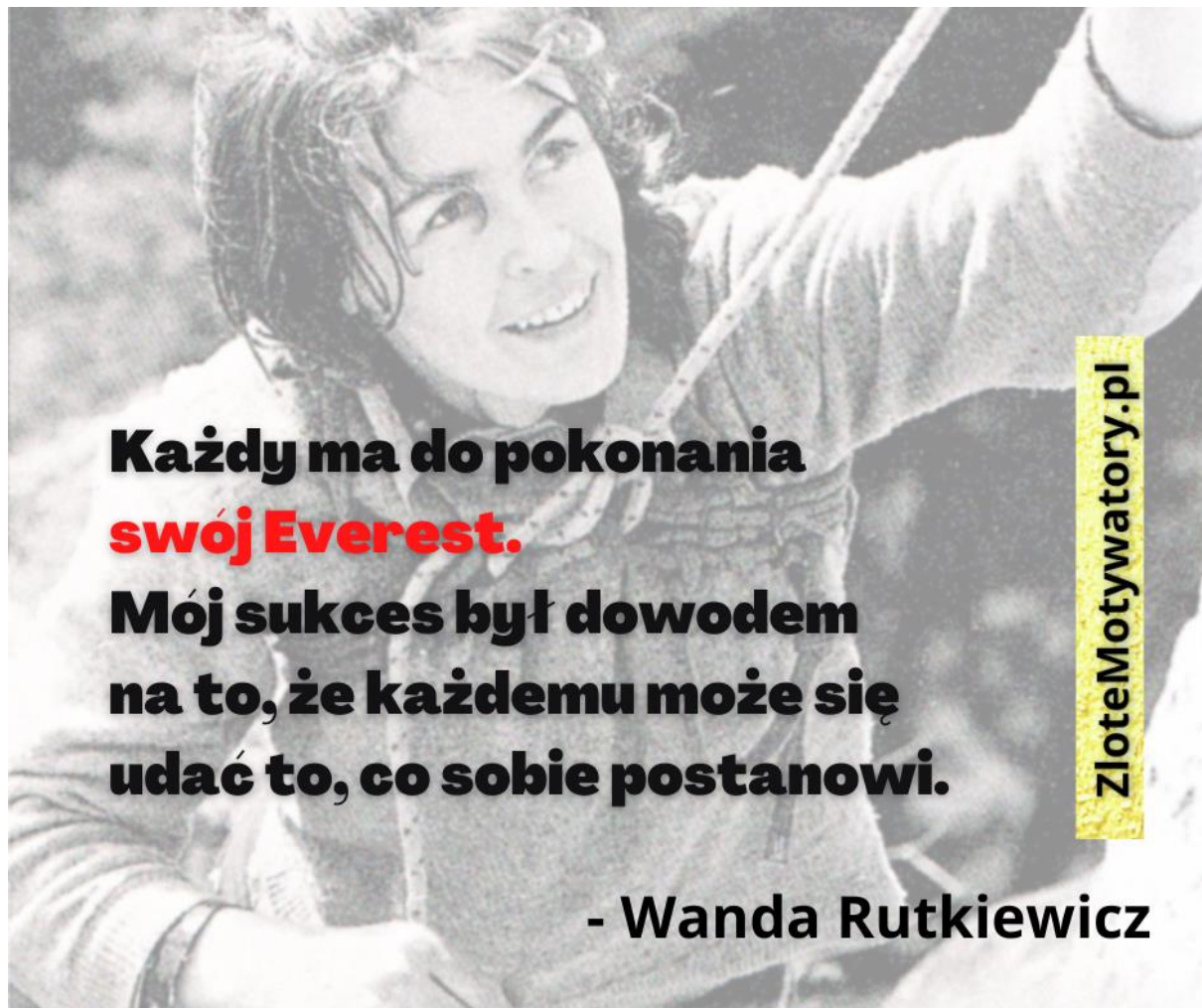
**ZNANE UTWORY**



## KSIAŻKI O WANDZIE RUTKIEWICZ







**Każdy ma do pokonania  
swoj Everest.  
Mój sukces był dowodem  
na to, że każdemu może się  
udać to, co sobie postanowi.**

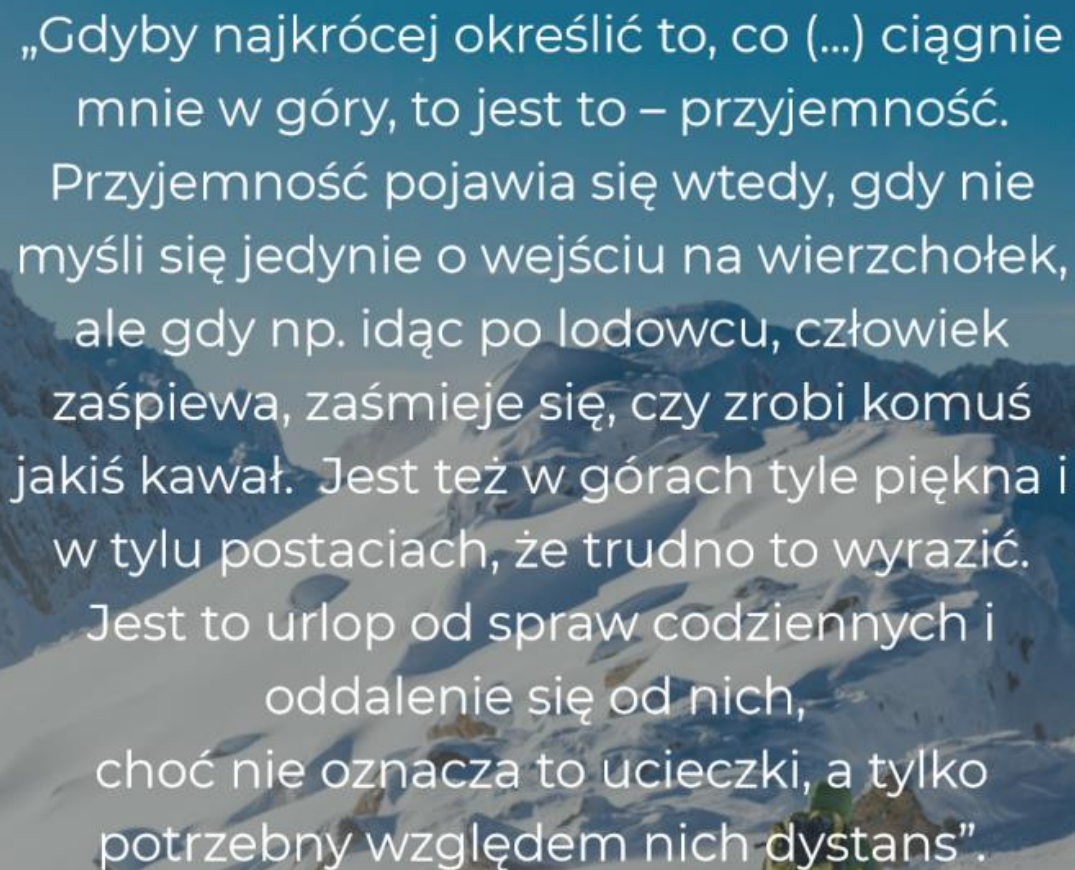
ZloteMotywatory.pl

**- Wanda Rutkiewicz**



Straciłam w górach wielu przyjaciół, ale człowiek  
nie rezygnuje z takiej pasji jak wspinaczka nawet  
wtedy, gdy ma do czynienia ze śmiercią. Życie  
smakuje najlepiej wtedy, gdy można je stracić.

Wanda Rutkiewicz-



„Gdyby najkrócej określić to, co (...) ciągnie mnie w góry, to jest to – przyjemność. Przyjemność pojawia się wtedy, gdy nie myśli się jedynie o wejściu na wierzchołek, ale gdy np. idąc po lodowcu, człowiek zaśpiewa, zaśmieje się, czy robi komuś jakiś kawał. Jest też w górach tyle piękna i w tylu postaciach, że trudno to wyrazić. Jest to urlop od spraw codziennych i oddalenie się od nich, choć nie oznacza to ucieczki, a tylko potrzebny względem nich dystans”.

- Wanda Rutkiewicz -



***Alpinizm to wentyl dla ludzi  
odczuwających potrzebę walki.***

Wanda Rutkiewicz



Czasami myślę, że wspinam się dlatego,  
aby przekonać się, jak droga jest mi  
nasza szara codzienność.

Wracając poznaję, jak smakuje kubek  
gorącej herbaty po dniach pragnienia,  
sen po wielu nieprzespanych nocach,  
spotkanie z przyjaciółmi po długiej  
samotności, cisza po godzinach  
przeżytych w przeraźliwej wichurze.

- Wanda Rutkiewicz -

